

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.020.02.2019

Małgorzata Błyskun
Nadleśniczy Nadleśnictwa Kudypy
Kudypy 4, 11-036 Gietrzwałd

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/050 „Szacowanie szkód łowieckich w uprawach rolnych oraz wypłacanie odszkodowań”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Nadleśnictwo Kudypy, Kudypy 4, 11-036 Gietrzwałd (dalej „Nadleśnictwo”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Błyskun – Nadleśniczy Nadleśnictwa Kudypy od 28 lipca 2018 r. W okresie od 1 czerwca 2006 r. do 27 lipca 2018 r. stanowisko to obejmował Alfred Szlaski.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Przygotowanie do realizacji zadań związanych z szacowaniem szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych.2. Prawdliwość realizacji procedury szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych oraz wypłaty odszkodowań.3. Prawdliwość działań przy rozpatrywaniu odwołań od procedury szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych oraz wydawaniu decyzji ustalających wysokość odszkodowania.
Okres objęty kontrolą	Od 1 kwietnia 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontrolerzy	Cezary Kasznicki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/124/2019 z 23 września 2019 r. (akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Nadleśnictwo prawidłowo organizowało i dokonywało szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych powstałych na terenie Ośrodka Hodowli Zwierzęcy. Wyznaczono i upoważniono osoby do realizacji tych zadań, zapewniono dodatkowe szkolenia w tym zakresie, a także korzystano z usług rzeczoznawców / specjalistów posiadających odpowiednie kwalifikacje w szacowaniu szkód. Nadleśnictwo posiadało też niezbędny sprzęt do właściwego ustalenia szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych. W zakresie zapobiegania szkodom łowieckim m.in. utrzymywano i ustawiano płoty i ogrodzenia chroniące uprawy rolne, organizowano stałe dyżury do ochrony upraw, uprawiano poletka zaporowe. Prowadzono też ewidencję zgłoszeń szkód powstałych w uprawach i płodach rolnych na terenie OHZ. Szacowanie szkód łowieckich oraz ustalanie wysokości odszkodowań prowadzono terminowo i z uwzględnieniem obowiązujących przepisów, a wysokość odszkodowania ustalano na podstawie danych zebranych zgodnie z metodologią określoną w przepisach. Terminowo rozpatrywano odwołania od szacowań szkód powstałych w obwodach dzierżawionych na terenie Nadleśnictwa przez koła łowieckie. Decyzje Nadleśniczego ustalające wysokość odszkodowania (w trybie
---------------------	---

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

odwoławczym) wydano w oparciu o ustalenia zawarte w protokołach sporządzonych przez Nadleśnictwo i w terminach nieprzekraczających 14 dni od dnia ich otrzymania.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie rozpatrywania odwołań dotyczyły m.in.:

- niewywiązania się, w dwóch przypadkach w 2018 r., z obowiązku zawiadomienia przedstawicieli gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody (wchodzących w skład zespołu dokonującego ustalania wysokości odszkodowania) o terminie szacowania ostatecznego,
- niezapewnienia właścicielom gruntów rolnych lub ich pełnomocnikom możliwości zapoznania się z treścią protokołu z ostatecznego szacowania szkody i skorzystania z prawa złożenia podpisu na tym dokumencie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie do realizacji zadań związanych z szacowaniem szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych

Opis stanu faktycznego

1.1. Na terenie administracyjnym Nadleśnictwa znajdowało się dziewięć obwodów łowieckich o łącznej powierzchni 57,5 tys. ha, w tym osiem (o pow. 53,4 tys. ha) dzierżawionych przez koła łowieckie oraz jeden obwód (nr 245) wyłączony z dzierżawy i przeznaczony na Ośrodek Hodowli Zwierzyny „Bobry” („OHZ” lub „Ośrodek”). Powierzchnia tego obwodu wynosiła 4186 ha, po wyłączeniach 2859 ha, powierzchnia leśna 1724 ha. Kategorię obwodu określono jako „dobry”.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie („Dyrektor RDLP”), w oparciu o decyzje⁴ Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz zarządzenia⁵ Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych bezterminowo utworzył⁶ OHZ w obwodach łowieckich wyłączonych z dzierżawy, wyznaczając na zarządców tych ośrodków nadleśnicznych nadleśnictw, na terenie których one leżą.

(akta kontroli str. 4-16)

1.2. Zarządzeniem z dnia 15 listopada 2010 r. Nadleśniczy zatwierdził Regulamin organizacyjny OHZ, w którym określił m.in., że szacowania szkód łowieckich dokonuje leśniczy ds. łowieckich z miejscowym leśniczym bądź Inżynierem Nadzoru. Wskazano w nim również, że w uzasadnionych przypadkach szacowania mogą dokonać inni pracownicy Nadleśnictwa lub powołani rzeczoznawcy/specjaliści w zakresie szacowania szkód.

(akta kontroli str. 17-32)

Obowiązek szacowania lub uczestniczenia w szacowaniu szkód wyrządzonych przez zwierzynę łowną w uprawach i płodach rolnych w obrębie OHZ przypisano w zakresie obowiązków jednemu pracownikowi, tj. leśniczemu ds. szkółkarstwa i łowiectwa. Ponadto, bezterminowe upoważnienia do szacowania szkód Nadleśniczy wydał czterem pracownikom, którym zadań tych nie przypisano w zakresach czynności. W 2019 r. jednorazowe upoważnienie do oszacowania szkód, wspólnie z leśniczym ds. łowiectwa, otrzymał podleśniczy w Leśnictwie Bobry.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych.

⁴ Decyzja zn. spr. DII-7551/12/94 z 19 grudnia 1994 r. oraz DII-7551/13/97 z dnia 25 marca 1997 r.

⁵ Zarządzenie nr 1 z dnia 7 stycznia 2008 r.

⁶ Zarządzenie Dyrektora RDLP w Olsztynie Nr 8/2008 w sprawie tworzenia i funkcjonowania ośrodków hodowli zwierzyny na terenie RDLP w Olsztynie (zn. spr. ZO-75/6/08) oraz Nr 20/2019 z dnia 1 kwietnia 2019 r. w sprawie tworzenia ośrodków hodowli zwierzyny w RDLP w Olsztynie

Nadleśniczy wyjaśniła, że Inżynier nadzoru oraz leśniczowie leśnictw rewirowych Bobry i Żelazowice nie posiadają w swych zakresach obowiązków wyszczególnionej pozycji dotyczącej szacowania szkód łowieckich, ponieważ nie jest to praca, która wpisuje się w codzienne, standardowe wykonywanie obowiązków na tych stanowiskach. Szacowanie szkód jest dla tych osób pracą okazjonalną, prowadzoną w ramach pomocy udzielanej leśniczemu ds. łowieckich i zdarza się ona kilka razy w roku. Podała też, że starszy specjalista Służby Leśnej ma w swoim zakresie obowiązków prowadzenie całości spraw związanych z gospodarką łowiecką, a szacowanie szkód jest jedną ze składowych szeroko rozumianej gospodarki łowieckiej.

(akta kontroli str. 33-39, 442-447)

Nadleśniczy podała też, że nie opracowano wewnętrznych instrukcji/procedur szacowania szkód i wypłaty odszkodowań, bowiem Nadleśnictwo nie jest do tego zobowiązane w oparciu o obowiązujące regulacje prawne. Wskazała natomiast, że Nadleśnictwo dokonywało czynności szacowania w oparciu o obowiązujące akty prawne, w sposób zgodny ze wskazaną tam procedurą. Wydawanie w tej sytuacji wewnętrznych instrukcji byłoby jedynie powieleniem zapisów ustawy i rozporządzeń. Wskazała również, że pracownicy kierowani są do spraw związanych z szacowaniem szkód według aktualnych, istniejących w danej chwili możliwości. Po wpłynięciu wniosku o szacowanie ustala się dogodny dla zgłaszającego termin, a następnie wyłania, w trybie roboczym, skład zespołu szacującego ze strony nadleśnictwa.

(akta kontroli str. 60, 442-447)

W badanym okresie Nadleśnictwo dodatkowo zlecało wycenę szkód podmiotom zewnętrznym. Dotyczyły one szkód przedstawionych w dziewiętnastu zgłoszeniach, na podstawie których: w 17 przypadkach (odpowiednio 10 i 7 w łowieckim roku gospodarczym 2017/2018 i 2018/2019) zawarto umowy zlecenia oraz w dwóch przypadkach (2019/2020 – do 31 sierpnia 2019 r.) dokonano zleceń. We wszystkich przypadkach określono kwotę wynagrodzenia za wykonanie zleconych prac, wskazywano okres i czas realizacji zadania, a także właściciela upraw zgłaszającego szkodę. Nie wskazywano w nich jednak: lokalizacji zgłaszanej szkody (19 przypadków), powierzchni uszkodzonej uprawy (14) oraz rodzaju uprawy (8).

Wypłaty wynagrodzeń podmiotom zewnętrznym dokonywano po otrzymaniu protokołów z szacowań szkód łowieckich.

Jak wyjaśniła Nadleśniczy, zlecając rzeczoznawcom szacowanie szkód łowieckich stosowano uproszczony wzór umowy zlecenia po otrzymaniu wniosku poszkodowanego. Wskazała również, że w trakcie kontroli NIK opracowano, przy udziale radcy prawnego, nowy, uszczegółowiony wzór umów, który będzie stosowany.

Koszty wykonania szacowań przez podmioty zewnętrzne opisano w pkt. 1.7. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 61-111, 442-447)

1.3. Czterech z sześciu pracowników realizujących zadania dotyczące szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych posiadało certyfikaty, świadectwa i zaświadczenia ukończenia szkoleń m.in. w zakresie stosowania procedur i metodyki szacowania szkód oraz ustalania wysokości odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez zwierzęta łowne. Uczestniczyli oni w szkoleniach przeprowadzanych zarówno przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych („LP”) oraz jednostki zewnętrzne, w tym przez:

- Biuro Organizacji Łowiectwa w Boninie: w 2008 r. Inżynier Nadzoru odbył szkolenie o tematyce „Szczegółowe zasady, metodyka, tryb szacowania oraz

ustalanie wysokości odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych”, w 2013 r. i 2015 r. szkolenie w zakresie „Zasady postępowania, metodyka szacowania oraz ustalanie wysokości odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w uprawach i płodach rolnych” ukończyli leśniczy ds. łowieckich i st. specjalista Służby Leśnej (2013 r.) oraz leśniczy Leśnictwa Bobry (2015 r.), w 2018 r. specjalista Służby Leśnej uczestniczył w szkoleniu „Podstawy prawne, zasady postępowania, metodyka szacowania oraz ustalanie wysokości odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w uprawach i płodach rolnych”,

- Ośrodek Rozwojowo-Wdrożeniowy LP w Bedoniu przeprowadził w 2018 r. szkolenie p.t. „Szacowanie szkód łowieckich dla pracowników LP – najważniejsze informacje dla gmin” oraz w 2019 r. szkolenie „Szacowanie szkód łowieckich – stosowanie procedur, podstawy praktycznego działania”. Uczestniczyli w nich odpowiednio st. specjalista Służby Leśnej oraz leśniczy ds. łowieckich.

Dwóch pracowników upoważnionych do szacowania lub uczestniczenia w szacowaniu szkód łowieckich (leśniczy Leśnictwa Żelazowiec i Bobry) nie posiadało zaświadczenia, certyfikatu lub świadectwa z ukończenia szkoleń w tym zakresie.

Jak wyjaśniła Nadleśniczy, żaden przepis obowiązującego prawa nie przewiduje obowiązku, czy konieczności posiadania przez osoby biorące udział w szacowaniu szkód łowieckich szkoleń/certyfikatów. Podała również, że leśniczowie Leśnictwa Żelazowiec i Bobry, mimo braku formalnych przeszkoleń, to wieloletni myśliwi, wieloletni członkowie PZŁ, z ogromnym doświadczeniem, którzy od kilkudziesięciu lat biorą udział w szacowaniu szkód – nie tylko jako pracownicy Nadleśnictwa, ale również i przede wszystkim, jako członkowie lokalnych kół łowieckich. Są to też ludzie z wyższym wykształceniem leśnym, którzy w toku studiów kształceni byli także z łowiectwa, w tym szacowania szkód. Ponadto zaznaczyła, że w szacowaniach, w których oni uczestniczyli, zawsze brała udział także inna osoba posiadająca takie przeszkolenie.

(akta kontroli str. 112-122, 442-447)

Koszty udziału pracowników w szkoleniach w zakresie szacowania szkód wyniosły w okresie objętym kontrolą łącznie 1,8 tys. zł, w tym: 1,7 tys. zł w 2018 r. i 0,1 tys. zł w 2019 r.

(akta kontroli str. 112-113)

W maju 2018 r. Nadleśnictwo zorganizowało spotkanie z udziałem przedstawicieli RDLP, Nadleśnictwa oraz gminy Jonkowo, Świątki i Gietrzwałd, na którym omawiano zagadnienia związane z nowelizacją ustawy Prawo łowieckie oraz szacowania szkód łowieckich. Przedstawiciel RDLP omówił sposób postępowania i terminy przy likwidacji szkód łowieckich. Praktyczne szacowanie poszczególnych gatunków roślin przedstawił rzeczoznawca (podmiot zewnętrzny) w ramach zawartej umowy zlecenia. Koszt tego szkolenia poniesiony przez Nadleśnictwo wyniósł 788,32 zł.

(akta kontroli str. 123-126)

1.4. Nadleśnictwo posiadało następujący sprzęt techniczny służący do realizacji zadań związanych z szacowaniem szkód łowieckich:

- taśma pomiarowa – 2 szt.,
- ramka pomiarowa 1/10 m² – 2 szt.,
- odbiornik GPS – 2 szt.,
- aparat fotograficzny – 2 szt.

Dojazd osób szacujących szkody do miejsca jej wystąpienia odbywał się samochodami prywatnymi, w ramach przyznaných ryczałtów.

Nadleśniczy wyjaśniła, że sprzęt posiadany przez Nadleśnictwo wykorzystywany do przeprowadzania szacowania szkód jest wystarczający i wymieniany, uzupełniany w zależności od potrzeb. Wskazała też, że z uwagi na areal upraw w OHZ nie przewiduje się w najbliższym czasie zakupu nowoczesnych technologii używanych do szacowania, takich jak np. drony, które są bardzo kosztowne. W razie konieczności dronem dysponuje RDLP w Olsztynie, od której taki sprzęt zawsze może być wypożyczony. W 2020 r. Nadleśnictwo planuje kupić urządzenie GPS, nowocześniejsze od obecnie posiadanego.

(akta kontroli str. 127, 442-447)

1.5. W badanym okresie Nadleśnictwo nie było kontrolowane w zakresie prawidłowości realizacji zadań dotyczących szacowania szkód oraz wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne w uprawach i plodach rolnych.

(akta kontroli str. 128)

1.6. Na potrzeby zapobiegania szkodom łowieckim Nadleśnictwo posiadało na wyposażeniu m.in.: plot stały o dł. 2 200 mb chroniący uprawy kukurydzy i grochu w miejscowości Łęguty, przestawne ogrodzenie elektryczne o długości 3 000 mb, przestawne siatki PCV o długości 3 000 mb oraz stosowało środki odstraszające zwierzyńę (akustyczne, repelenty zapachowe). Utrzymywano również poletka zaporowe zatrzymujące zwierzyńę w lesie, organizowano dyżury myśliwych i osób stróżujących z Zakładów Usług Leśnych („ZUL”).

W poszczególnych sezonach łowieckich koszty zapobiegania szkodom wyniosły:

- 2017/2018 – 16,6 tys. zł, w tym: 7,8 tys. zł wydatkowane na naprawę i ustawianie grodzień upraw, 1,3 tys. zł stanowiły koszty dyżurów, 6,3 tys. zł koszty uprawy poletek zaporowych oraz 1,2 tys. zł wydatkowane na akustyczne środki odstraszające,
- 2018/2019 – 32,4 tys. zł, w tym: 5,6 tys. zł stanowiły koszty naprawy i ustawiania grodzień, 26,8 tys. zł uprawa poletek,
- 2019/2020 (do 31 sierpnia) – 16,3 tys. zł, w tym: 3,4 tys. zł naprawa i ustawianie grodzień, 4,1 tys. zł dyżury pełnione przez ZUL, 6,8 tys. zł uprawa poletek zaporowych, 2,0 tys. zł przestawianie ambon łowieckich i zakup chemicznego środka odstraszającego.

W okresie objętym kontrolą jeden rolnik zgłosił (w 2019 r.) potrzebę zabezpieczenia upraw ozimych i zasiewów przed zwierzyńą leśną.

Nadleśniczy wyjaśniła, że próby współpracy z właścicielami lub posiadaczami gruntów rolnych w zakresie ich zabezpieczania, podejmowane są głównie poprzez rozmowy na polu rolnika. Wskazała też, że zdarzają się przypadki, iż rolnik po otrzymaniu deklaracji o wzmożeniu przez Nadleśnictwo działań w celu ochrony jego upraw, reaguje bardzo pozytywnie i sam we własnym zakresie podejmuje działania w celu dodatkowej ochrony, np. ustawia ogrodzenia elektryczne, dołącza do nocnego pilnowania pól i wzmożonych polowań.

(akta kontroli str. 129-135, 448-453)

1.7. Ewidencja księgową Nadleśnictwa nie obejmowała oddzielnego wyodrębniania kosztów szacowania szkód łowieckich, w tym kosztu dojazdu do miejsc szacowania szkody, wynagrodzeń pracowników realizujących te zadania oraz kosztów związanych ze zleceniem szacowania podmiotom zewnętrznym. Koszty dojazdów pracowników Nadleśnictwa do miejsca szacowania szkody uwzględniane były w przydzielonych rozjazdach (ryczałtach) na wykonanie wszystkich czynności

służbowych, a wyjątek stanowiła wypłata delegacji w przypadku, w którym pracownikowi nie przydzielono takiego ryczałtu. Wynagrodzenia pracowników dokonujących szacowań były ewidencjonowane w kosztach służby leśnej, zgodnie z powierzonymi obowiązkami służbowymi. Koszty szacowania szkód przez podmioty zewnętrzne w ramach umowy zlecenia ewidencjonowane były w kosztach wynagrodzeń bezosobowych gospodarki łowieckiej, a w ramach zleceń firmom – w usługach obcych.

W związku z szacowaniem szkód przez podmioty zewnętrzne, w poszczególnych sezonach łowieckich Nadleśnictwo poniosło następujące koszty:

- 2017/2018 – 17,8 tys. zł, w tym: 15,1 tys. zł stanowiło wynagrodzenie, 2,7 tys. zł narzuty ZUS,
- 2018/2019 – 10,7 tys. zł, w tym: 9,6 tys. zł wynagrodzenie, 1,1 tys. zł ZUS,
- 2019/2020 (do 31 sierpnia 2019 r.) – 1,4 tys. zł – koszty całkowite wynagrodzenia rzeczoznawców.

Ponadto w sezonie 2018/2019 na szacowanie szkód wypłacono jedną delegację pracownikowi Nadleśnictwa w kwocie 50 zł.

Nadleśniczy wyjaśniła, że zgodnie z zasadami rachunkowości w Lasach Państwowych, jeżeli szacowanie szkody dokonywane jest przez pracowników Nadleśnictwa, to koszty dojazdu do miejsca szacowania w ewidencji księgowej odnotowywane są w kosztach konkretnej grupy pracowników, tj. służby leśnej lub pozostałe koszty administracyjne. Podała również, że umowy zlecenia dotyczące szacowania szkód na etapie planowania znajdują się w ogólnym planie kosztów wynagrodzeń bezosobowych, natomiast wykonanie jest zaewidencjonowane jako szacowanie szkód w gospodarce łowieckiej.

(akta kontroli str. 136-138, 442-447)

OCENA CZĄSTKOWA

Nadleśnictwo posiadało właściwe warunki kadrowo-techniczne do sprawnego i zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa realizacji zadań dotyczących szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych oraz wypłaty odszkodowań. Do realizacji tych zadań wyznaczono i upoważniono sześć osób, a czterem z nich zapewniono dodatkowe szkolenia w tym zakresie. Szacowanie szkód łowieckich zlecano również podmiotom zewnętrznym posiadającym odpowiednie kwalifikacje. Nadleśnictwo posiadało też niezbędny sprzęt do właściwego ustalania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych. W celu zapobiegania szkodom łowieckim m.in. organizowano stałe dyżury do ochrony upraw rolnych, utrzymywano i ustawiano płoty i ogrodzenia chroniące uprawy.

OBSZAR

2. Prawdliwość realizacji procedury szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych oraz wypłaty odszkodowań

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą prowadzono rejestr zgłoszeń szkód łowieckich w formie elektronicznej. Ujmowano w nim dane poszkodowanego (imię, nazwisko, adres), datę i formę zgłoszenia (pisemnie, fax, e-mail, telefonicznie), rodzaj uprawy, datę powiadomienia szacującego szkodę, datę oględzin lub szacowania ostatecznego, nr protokołu z szacowania oraz pozycję uwagi. Na stronie internetowej Nadleśnictwa, w zakładce OHZ „BOBRY” zamieszczono formularz zgłoszenia szkody łowieckiej. W łowieckich latach gospodarczych objętych kontrolą zarejestrowano 34 zgłoszenia dotyczące ostatecznego szacowania szkód, w tym w:

- 2017/2018 – 14 zgłoszeń, z tego trzynastokrotnie w formie pisemnej (pięć wniosków złożono za pośrednictwem fax) oraz jeden za pośrednictwem e-mail,

- 2018/2019 – 13 zgłoszeń - czterokrotnie w formie pisemnej (po dwa wnioski złożone pisemnie i fax) i dziewięciokrotnie e-mail,
- 2019/2020 (do 31 sierpnia 2019 r.) – 7 zgłoszeń (dwukrotnie fax, trzykrotnie papierowo i dwukrotnie e-mail).

Nadleśniczy wyjaśniła, że w Nadleśnictwie nie przyjmowano zgłoszeń telefonicznie, a jedynie w formie pisemnej. W okresie od 1 kwietnia do 23 sierpnia 2018 r., zgodnie z obowiązującą wówczas znowelizowaną ustawą Prawo łowieckie, zgłoszeń szkód rolnicy dokonywali do właściwego Wójta/Burmistrza/Prezydenta miasta (a nie do Nadleśniczego) i dopiero ten organ informował Nadleśnictwo telefonicznie – jako stronę w postępowaniu – o fakcie wpłynięcia wniosku i terminie szacowania.

(akta kontroli str. 17-32, 139-145, 442-447)

2.2. W marcu 2015 r. Nadleśnictwo, zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia⁷ Ministra Środowiska z 2010 r., poinformowało pisemnie Warmińsko-Mazurską Izbę Rolniczą w Olsztynie i oddział terenowy w Elblągu oraz urzędy gmin w Gietrzwałdzie, Jonkowie i Łukcie o osobie uprawnionej do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzanych przez zwierzynę leśną w uprawach i płodach rolnych. Wskazana w ww. pismach osoba, na dzień 15 października 2019 r., nadal przyjmowała i ewidencjonowała zgłoszenia szkód łowieckich.

(akta kontroli str. 44-47, 146-150)

2.3. W okresie objętym kontrolą rozmiar szkód wyrządzanych przez zwierzynę łowną na terenie OHZ wyniósł ogółem 82,61 ha powierzchni zredukowanej, w tym:

- 23,16 ha w sezonie 2017/2018,
- 42,36 ha – 2018/2019,
- 17,09 ha - 2019/2020 (do 31 sierpnia 2019 r.).

Szkody te wyrządzane były przez dziki, jelenie i sarny w następujących uprawach rolnych:

- w 2017/2018 – 12-krotnie na użytkach zielonych (łąki, pastwiska), 22-krotnie pozostałe uprawy (owies, pszenica, rzepak, żyto, łubin, ziemniaki, kukurydza),
- w 2018/2019 – sześciokrotnie na użytkach zielonych i dwunastokrotnie na pozostałych uprawach,
- w 2019/2020 (do 31 sierpnia 2019 r.) – sześciokrotnie na użytkach zielonych i sześciokrotnie na uprawach pszenżyta, pszenicy i łubinu.

(akta kontroli str. 151-155)

2.4. Łączna kwota wypłaconych przez Nadleśnictwo odszkodowań, z tytułu szkód łowieckich wyrządzonych w OHZ, w objętych badaniem łowieckich latach gospodarczych wyniosła 168,6 tys. zł, w tym:

- 57,6 tys. zł w roku 2017/2018,
- 75,1 tys. zł – 2018/2019,
- 35,9 tys. zł w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 31 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 151-152)

2.5. W okresie objętym kontrolą zarejestrowano łącznie 34 wnioski o szacowanie szkód w uprawach i płodach rolnych, w oparciu o które sporządzono 64 protokoły stanowiące podstawę do wypłacenia odszkodowania. W łowieckim roku gospodarczym:

- 2017/2018 – Nadleśnictwo otrzymało 14 wniosków o oszacowanie szkód, na podstawie których sporządzono 34 protokoły stanowiące podstawę wypłaty odszkodowania,

⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych Dz.U. Nr 45 poz. 272

- 2018/2019 – 13 wniosków; sporządzono 18 protokołów, na podstawie których dokonano wypłaty,
- 2019/2020 (do 31 sierpnia 2019 r.) – 7 wniosków, na podstawie których sporządzono 12 protokołów będących podstawą wypłacenia odszkodowań oraz trzy, w których odnotowano, że odstąpiono od szacowania szkody ze względu na skoszenie uprawy (pszenżyto, pszenica)⁸.

(akta kontroli str. 151-171)

2.6. W okresie objętym kontrolą w Nadleśnictwie nie wystąpiły przypadki ustalenia wysokości odszkodowania w wyniku mediacji oraz w drodze ugody.

(akta kontroli str. 172-174)

2.7. W badanym okresie nie wnoszono do Dyrektora RDLP odwołań od ustaleń w protokołach z szacowania szkód łowieckich powstałych w OHZ oraz wysokości odszkodowań w nich ustalonych. Nie wystąpiły też przypadki kierowania przez poszkodowanych – niezadowolonych z wysokości odszkodowania – pozwów przeciwko Nadleśnictwu, jako zarządcy obwodu łowieckiego przeznaczonego na OHZ.

(akta kontroli str. 175-177, 185)

2.8. Szacowanie szkód łowieckich we wszystkich przypadkach odbywało się przy udziale właściciela, posiadacza gruntu lub pełnomocnika. Przy sporządzaniu protokołu oględzin oraz szacowaniu ostatecznym szkody nie uczestniczyli przedstawiciele izb rolniczych lub ośrodka doradztwa rolniczego.

Nadleśniczy wyjaśniła, że każdorazowo właściwy ODR⁹ był informowany o terminie i miejscu szacowania, jednak ani razu nikt z przedstawicieli tych jednostek nie przyjechał. Przedstawiciele izb rolniczych, zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami, mogli brać udział w szacowaniu, ale na wniosek strony biorącej udział w szacowaniu. Żadna ze stron nigdy takiego wniosku nie złożyła, stąd też brak uczestnictwa przedstawicieli tego organu.

(akta kontroli str. 172-174, 442-447)

2.9. W okresie objętym kontrolą dwóch właścicieli gruntów odmówiło podpisania protokołów z szacowania szkód. Dotyczyło to:

- dwóch protokołów z kwietnia 2017 r. z ostatecznego szacowania szkód w użytkach zielonych, w których nie odnotowano przyczyn odmowy ich podpisania przez jednego właściciela,
- dwóch protokołów sporządzonych w sierpniu 2019 r., dotyczących uszkodzonej uprawy łubinu, do których to właściciel wniósł zastrzeżenia. Nie zgodził się on z wielkością oszacowanej szkody podając, że zaniżona została wydajność plonu z 1 ha oraz procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze.

W ww. przypadkach Nadleśnictwo dokonało wypłaty odszkodowania w wysokości określonej w protokole, a właściciel gruntów nie odwołał się od wysokości ustalonego i wypłaconego odszkodowania.

Nadleśniczy wyjaśniła, że jeżeli podczas szacowania poszkodowani zgłaszają zastrzeżenia do ustaleń w protokołach, to szacujący ze strony Nadleśnictwa rozpatrują je na bieżąco na gruncie, wedle swojej najlepszej wiedzy, doświadczenia, aktualnych danych uzyskiwanych telefonicznie (aktualna cena skupu) czy też przepisów wynikających wprost z aktów prawnych. Jeśli zastrzeżenia są uzasadnione i poszkodowany ma rację, wówczas takie uwagi są natychmiast

⁸ Wniosek właściciela tych upraw złożony 2 sierpnia 2019 r. obejmował pięć uszkodzonych uprawy. Nie wskazano w nim terminów planowanego sprzętu. W pozostałych dwóch przypadkach Nadleśnictwo oszacowało wysokość szkody i wypłaciło odszkodowanie

⁹ Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

uwzględniane. Jeśli zaś zastrzeżenia poszkodowanego nie zasługują na uwzględnienie, wtedy fakt ich zgłoszenia przez poszkodowanego oraz ich treść są wpisywane do protokołu. Zawsze przysługuje poszkodowanemu możliwość dochodzenia swoich racji poprzez złożenie odwołania od szacowania do dyrektora właściwej Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych lub też w drodze postępowania sądowego.

(akta kontroli str. 186-187, 448-453)

2.10. Badanie dokumentacji wszystkich 64 spraw (protokołów) zakończonych wypłatą odszkodowania wykazało że:

- sporządzono je w oparciu o wnioski złożone przez właścicieli (posiadaczy) uszkodzonych gruntów rolnych,
- szkody wyrządzone przez dziki, jelenie i sarny dotyczyły m.in. upraw: kukurydzy, łubinu, żyta, pszenicy, pszenżyta, owsa, mieszanek zbożowych, ziemniaków oraz w użytkach zielonych.
- rozmiar szkód obejmował ogółem 476,86 ha powierzchni, a wysokość ustalonych i wypłaconych odszkodowań wyniosła łącznie 168,6 tys. zł.

Analiza protokołów i wniosków wykazała m.in., że:

- w 11 przypadkach przyjęto wnioski nie zawierające niektórych danych określonych w art. 46 ust. 4 i art. 46c ust. 3 ustawy Prawo łowieckie¹⁰, obowiązującej od 1 kwietnia 2018 r., tj. m.in.: wskazania miejsca wystąpienia szkody, rodzaju uszkodzonej uprawy, dnia planowanego „sprzętu uprawy” oraz numeru telefonu właściciela albo posiadacza gruntów rolnych.
- w trzech przypadkach (w 2017 r.) szacowania szkód dokonano, pomimo iż poszkodowany nie złożył na piśmie formalnego zgłoszenia szkody wymaganego § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z 2010 r.;
- w postępowaniach nie żądano obecności przedstawiciela izby rolniczej, a w okresie od 23 sierpnia 2018 r. w żadnym z nich nie uczestniczył przedstawiciel wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego, pomimo przekazania informacji o terminie dokonania oględzin albo szacowania ostatecznego zgodnie z obowiązującymi w tym okresie przepisami;
- szacowania dokonane przez Nadleśnictwo przeprowadzono w terminie nie przekraczającym 7 dni od dnia złożenia wniosku o szacowanie szkód. Wyjątek stanowiło siedem protokołów (dwa wnioski złożone do gminy);
- w dwóch przypadkach nie dokonano szacowania na dwóch działkach (nr 184 – 10,5 ha i 33/2 – 5 ha), pomimo iż we wniosku poszkodowanego z dnia 22 lipca 2019 r. wskazano trzy działki, na których wystąpiła szkoda (brak protokołów);
- protokoły z dokonania oględzin albo szacowania ostatecznego zawierały wszystkie wymagane przepisami elementy, tj. m.in.: gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę, rodzaj uprawy, stan i jakość uprawy, obszar całej uprawy w ha oraz obszar uprawy, która została uszkodzona, procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze, plon z 1 ha w dt, a także wyliczoną wysokość odszkodowania. W przypadku użytków zielonych do wyliczenia wysokości odszkodowania przyjmowano koszt doprowadzenia obszaru powierzchni uszkodzonej do stanu pierwotnego;
- protokoły z oględzin i szacowania ostatecznego sporządzano po jednym dla każdej ze stron uczestniczących w szacowaniu;

¹⁰ Przepisy prawa do 1 kwietnia 2018 r. nie regulowały tych zagadnień.

- we wszystkich przypadkach wysokość odszkodowania ustalano na podstawie danych ujętych w protokole szacowania ostatecznego, zgodnie z metodologią określoną w przepisach;
- w 56 przypadkach odszkodowania zostały wypłacone przed upływem 30 dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania, zaś w pozostałych ośmiu (pięć wniosków) odszkodowanie wypłacono po upływie tego terminu, tj.: w dwóch przypadkach wypłata nastąpiła po dniach wolnych, na które przypadał 30 dzień na wypłatę odszkodowania, w jednym – na prośbę poszkodowanego (38 dni po podpisaniu protokołu), w pięciu (dwa wnioski) – Nadleśnictwo przez pomyłkę odesłało akta sprawy poszkodowanym, a wypłaty dokonano po zwrocie tych dokumentów (33 i 34 dni po podpisaniu protokołów);
- w badanych przypadkach poszkodowani nie odwoływali się do Dyrektora RDLP oraz nie wnosili powództwa do sądu właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

Nadleśniczy wyjaśniła, że:

1. Nadleśnictwo nie ma możliwości odmowy przyjęcia wniosku o szacowanie szkód łowieckich z uwagi na to, iż jest on niekompletny. W sytuacji, gdy osoba składa wniosek w sprawie przed organem jakim jest nadleśniczy, wniosek taki trafia na dziennik podawczy urzędu lub do właściwego merytorycznie pracownika (w zależności od formy jego wniesienia). W przypadku pojawienia się wątpliwości co do lokalizacji wystąpienia szkody, dane doprecyzowywano z wnioskującym telefonicznie, gdyż jest to jedyna forma kontaktu umożliwiająca natychmiastowe uzupełnienie danych i pozwalająca dotrzymać 7-dniowego terminu do załatwienia sprawy. Wskazała też, że wieloletnia praktyka łowiecka na tym samym terenie i codzienna obecność na terenie obwodu łowieckiego powoduje, że każde pole i każda uprawa rolna jest służbom terenowym doskonale znana. Doświadczenie nabyte przez lata pokazały także, że pisemne wzywianie wnioskodawców do uzupełnienia danych w przypadku zgłoszeń szkód łowieckich skutkowało wzrostem napięć na linii Nadleśnictwo-rolnik, a także nie przynosiło oczekiwanego rezultatu, ponieważ dane dostarczane były opieszale. Powodowało to niekorzystne dla wszystkich przedłużanie postępowania.

2. Przypadki przeprowadzenia szacowań bez formalnych zgłoszeń wynikało przede wszystkim z wyjścia naprzeciw oczekiwaniom rolnika zgłaszającego szkodę, jak również ze względu na skrócony termin sfinalizowania sprawy. Zespół szacujący nie musiał ponownie jechać na szacowanie, a nadto im szybszy termin szacowania, tym potencjalnie mniejsza szkoda, a więc mniejsza kwota odszkodowania. Zadowolony był także rolnik, który nie musiał ponosić kosztów i wygospodarowywać czasu na kolejne szacowanie. Mógł też bezzwłocznie dokonać „sprzętu uprawy”, na czym w tych konkretnych przypadkach poszkodowanym zależało. W okresie tym przepisy prawa nie wymagały powiadamiania o szkodzie zewnętrznych podmiotów, takich jak ODR.

3. W okresie, w którym odpowiedzialnym za zorganizowanie i przeprowadzenie szacowania szkód był właściwy wójt/burmistrz/prezydent miasta, Nadleśnictwo jako strona postępowania dostosowywało się do terminów szacowań wyznaczanych przez te organy, nawet jeśli były one podawane z opóźnieniem, czy też w czasie wykraczającym poza ustawowe siedem dni. Podczas szacowania przedstawiciele Nadleśnictwa zwracali uwagę reprezentantom gminy, że nie dochowano właściwego terminu załatwienia sprawy.

4. Nie oszacowano szkód na dwóch spośród trzech działek wykazanych we wniosku, bowiem po przyjeździe zespołu szacującego rolnik stwierdził, że przeszedł

wcześniej te działki i tam szkody nie występują. Taki tok postępowania został jednak uzgodniony z poszkodowanym na gruncie, co niejako potwierdza podpis rolnika pod protokołem oraz brak uwag z jego strony, jak również brak odwołań w tej sprawie.

(akta kontroli str. 151-152, 188-363, 448-453)

2.11. W okresie objętym kontrolą do Nadleśnictwa nie wpływały skargi na postępowania przedstawicieli lub pracowników Nadleśnictwa w toku szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych powstałych w OHZ.

Skargi takie złożono do trzech szacowań szkód łowieckich dokonanych przez koła łowieckie dzierżawiące obwody łowieckie.

(akta kontroli str. 364-365)

OCENA CZĄSTKOWA

Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Środowiska z 2010 r. Nadleśnictwo prowadziło ewidencję zgłoszeń szkód powstałych w uprawach i płodach rolnych na terenie OHZ. Informowało też właściwe jednostki o osobie uprawnionej do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzanych przez zwierzynę leśną. Szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych oraz ustalenie wysokości odszkodowań prowadzone były terminowo i z uwzględnieniem obowiązujących przepisów.

OBSZAR

3. Prawdliwość działań przy rozpatrywaniu odwołań od procedury szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych oraz wydawaniu decyzji ustalających wysokość odszkodowania

Opis stanu faktycznego

3.1. W badanym okresie do Nadleśnictwa wpłynęło pięć odwołań właścicieli upraw rolnych lub ich pełnomocników do wysokości odszkodowania ustalonego w protokołach ostatecznego szacowania szkód powstałych w obwodach łowieckich dzierżawionych przez koła łowieckie, w tym: cztery w sezonie 2018/2019 (w dwóch przypadkach dotyczyły użytków zielonych i w jednym uprawy rzepaku) oraz jedno w sezonie 2019/2020 (dotyczyło użytków zielonych).

W jednym przypadku Nadleśniczy, postanowieniem z dnia 5 czerwca 2018 r., odmówił wszczęcia postępowania odwoławczego z uwagi na stwierdzenie uchybienia terminu do wniesienia odwołania.

(akta kontroli str. 176, 185)

3.2. Badanie dokumentacji czterech odwołań wykazało m.in., że:

- odwołania złożono w terminie nie przekraczającym siedmiu dni od dnia podpisania protokołu szacowania ostatecznego;
- w dwóch przypadkach Nadleśnictwo skierowało do odwołującego się pismo o uzupełnienie dokumentacji o: lokalizację występowania szkody (nr działki, obręb ewidencyjny, gmina) oraz dostarczenie kopii protokołu szacowania szkody, od którego następuje odwołanie;
- we wszystkich przypadkach zawiadomiono odwołującego się oraz koło łowieckie, na terenie którego powstała szkoda o wszczęciu postępowania administracyjnego;
- w czterech przypadkach Nadleśnictwo powiadomiło poszkodowanego oraz przedstawiciela koła łowieckiego o terminie szacowania ostatecznego w trybie odwoławczym, a także w dwóch przypadkach ODR (odwołania z marca i lipca 2019 r.). W dwóch przypadkach (odwołania z czerwca 2018 r.) przedstawiciele gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody (wchodzących w skład zespołu dokonującego ustalania wysokości odszkodowania, do którego wniesiono odwołanie) nie poinformowano o terminie szacowania ostatecznego w trybie odwoławczym;

- we wszystkich przypadkach w szacowaniu ostatecznym w trybie odwoławczym udział brali rzeczoznawcy powołani przez Nadleśnictwo, przedstawiciele Nadleśnictwa oraz poszkodowany. Protokoły podpisali rzeczoznawcy i przedstawiciele Nadleśnictwa. Nie podpisali ich natomiast właściciele albo posiadacze gruntów rolnych lub ich pełnomocnicy biorący udział w szacowaniu ostatecznym, a w protokole nie odnotowywano przyczyn niepodpisania protokołu;
- żadna ze stron uczestniczących w ostatecznym szacowaniu w trybie odwoławczym nie złożyła wniosku o udział przedstawicieli izby rolniczej;
- we wszystkich przypadkach ostatecznego szacowania szkód dokonano w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania odwołania lub od dnia uzupełnienia wniosku (przez wnoszącą odwołanie) o brakującą dokumentację;
- protokoły sporządzone w trybie odwoławczym zawierały wszystkie wymagane elementy dotyczące ustalenia wysokości odszkodowania.

Analiza ww. dokumentacji wykazała ponadto, że różnice zapisów zawartych w protokołach szacowania sporządzonych przez zarządców/dzierżawców obwodów a stanem ustalonym przez Nadleśnictwo w trybie odwoławczym dotyczyły m.in. opisu i powierzchni uszkodzonego obszaru, określenia procentowego zniszczenia uprawy oraz przyjętej ceny skupu.

We wszystkich badanych przypadkach decyzje Nadleśniczego, ustalające wysokość odszkodowania, wydawane były w terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia sporządzenia protokołów w trybie odwoławczym. W jednym przypadku wysokość odszkodowania za szkody łowieckie pozostawiono w kwocie określonej w protokole, do którego wniesiono odwołanie (105 zł). W trzech decyzjach zwiększono jego wysokość - odpowiednio o 293,73 zł (4,9% wcześniej ustalonego odszkodowania), 540,53 zł (297%) i 140,91 zł (92,1%).

(akta kontroli str. 366-441)

3.3. W łowieckim roku gospodarczym 2018/2019 jeden z poszkodowanych złożył skargę do sądu administracyjnego na odmowę Nadleśnictwa w sprawie wszczęcia postępowania odwoławczego, dotyczącego szacowania szkód powstałych w użytkach zielonych położonych w obwodzie łowieckim nr 179, dzierżawionym przez Koło Łowieckie „Kaczor” w Dobrym Mieście. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie, postanowieniem z dnia 20 lipca 2018 r., odrzucił skargę z uwagi na brak uiszczenia przez skarżącego wpisu od skargi w kwocie 100 zł.

(akta kontroli str. 176-184)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku dwóch odwołań z czerwca 2018 r. Nadleśnictwo nie zawiadomiło przedstawicieli gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody, wchodzących w skład zespołu dokonującego ustalania wysokości odszkodowania, o terminie szacowania ostatecznego. Obowiązek zawiadomienia wynikał z art. 46d ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie¹¹.

Nadleśniczy wyjaśniła, że nie poinformowanie wszystkich przedstawicieli zespołów dokonujących ustalenia wysokości odszkodowania wynikało z przeoczenia. Przeoczenia takowe można jedynie tłumaczyć niespotykaną dynamiką zmian w prawie łowieckim, które wówczas były wprowadzane przez ustawodawcę oraz całkowicie nową sytuacją, w jakiej Nadleśnictwo znalazło się

¹¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 2033, ze zm.

w wyniku tych zmian. Wskazała też, że przeoczenia te nie miały wpływu na ustalenie wysokości odszkodowania.

2. W czterech przypadkach właścicielom gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda lub ich pełnomocnikom nie zapewniono możliwości zapoznania się z treścią protokołu z ostatecznego szacowania szkody i skorzystania z prawa złożenia podpisu na tym dokumencie. Zgodnie z art. 46d ust. 8 ustawy Prawo łowieckie, po zakończeniu szacowania ostatecznego sporządza się protokół, który zawiera w szczególności dane określone w art. 46c ust. 5, a więc m.in. ww. podpisy.

Nadleśniczy wyjaśniła, że brak podpisów poszkodowanych pod protokołem wynikał z ówczesnej wiedzy i wiadomości uzyskiwanych na szkoleniach i naradach poruszających m.in. te kwestie. Otóż zalecano, aby podczas procedury szacowań odwoławczych nie doszło do sytuacji ujawnienia danych potrzebnych do wyliczenia wysokości odszkodowania. O wysokości odszkodowania strony postępowania miały dowiedzieć się otrzymując decyzję nadleśniczego wydaną po przeprowadzeniu procedury szacowania odwoławczego. Założeniem takiego postępowania było niezaognianie konfliktu pomiędzy kołem łowieckim a poszkodowanym, co w istocie miało służyć spokojnemu, bezkonfliktowemu przeprowadzeniu szacowania odwoławczego, któremu z samego założenia towarzyszyły stronom wielkie, najczęściej burzliwe emocje. Wprawdzie w samym protokole nie wylicza się wysokości odszkodowania, jednak protokół zawierał wszystkie dane do takiego wyliczenia potrzebne. Okazanie zatem protokołu z szacowania stronom do podpisu skutkowałoby w istocie ujawnieniem i to już na gruncie, faktycznej kwoty ustalanego odszkodowania. Stąd też nie dawano do podpisu takich protokołów. Obecnie tok postępowania jest zgodny z przepisami prawa łowieckiego.

(akta kontroli str. 366-441, 448-453)

OCENA CZĄSTKOWA

Odwołania od szacowania szkód łowieckich w uprawach i płodach rolnych powstałych w obwodach dzierżawionych przez koła łowieckie rozpatrywane były w terminach określonych przepisami prawa. Sporządzono wymagane protokoły ostatecznego szacowania tych szkód. Prawidłowo i terminowo wydawano decyzje ustalające wysokość odszkodowania za szkody łowieckie. W dwóch jednakże przypadkach (spośród czterech badanych) nie zawiadomiono o terminie szacowania ostatecznego przedstawicieli właściwej gminy. We wszystkich czterech badanych przypadkach właścicielom gruntów rolnych lub ich pełnomocnikom nie zapewniono natomiast możliwości zapoznania się z treścią protokołu z ostatecznego szacowania szkody i skorzystania z prawa złożenia podpisu na tym dokumencie.

IV. Uwagi i wnioski

Wniosek

W wyniku kontroli Najwyższa Izba Kontroli nie sformułowała uwag. W związku natomiast ze stwierdzoną nieprawidłowością, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek: umożliwienie właścicielom albo posiadaczom gruntów rolnych, uczestniczącym w ostatecznym szacowaniu szkody, zapoznania się z treścią protokołu z tej czynności i skorzystania z prawa złożenia podpisu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, dnia 2 grudnia 2019 r.

Kontroler
Cezary Kasznicki
Główny specjalista kontroli
państwowej

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Olsztynie

Piotr Górny

.....
podpis

.....
podpis